

گفتگو درباره اقتصاد مقاومتی

امیرفیض حقوقدان

به دعوت جاوید ایران به برنامه ای، توجه دادم که بازیگران آن آقایان ناصر اعتمادی و عمار ملکی، خانم فریبا هشترودی و یک زن دیگری بود.^۱

ابتدا به ملاحظه حضور آن زن تصور کردم که گفتگو درباره قانون جدید فرانسه است که معامله سکس را ممنوع ساخته است یعنی فواحش نمیتوانند کسب و کار سابق خودشان را داشته باشند و چون قانون مزبور مورد اعتراض بسیاری از فواحش فرانسه قرار گرفته است، ایرانیان مقیم فرانسه هم به دلیل حضور آن زن متخصص در شورای تجزیه طلبان، چنین برنامه ای را تدارک دیده اند.

ولی باقدری صرف وقت معلوم شد که خیرحضرات وارد مقوله اقتصاد مقاومتی که سید علی به آن متوسل است، شده اند.

از چپ به راست: فریبا هشترودی، عمار ملکی، ناصر اعتمادی، و آن زن دیگر!

آقای ناصر اعتمادی در مورد اینکه اقتصاد مقاومتی چیست؛ گفت یعنی اقتصاد مملکت را بدهند به سپاه پاسداران. خانم هشترودی هم آب پاکی را ریخت روی دست شنوندگان و گفت: <من نمیدانم که اقتصاد مقاومتی چیست و با چنین عنوانی تاکنون روبرو نشده ام.>

نمیدانم وقتی موضوع اقتصاد مقاومتی برای حضرات معلوم نیست چرا آنرا مطرح میکنند که اظهار نظر آقای اعتمادی دائر بر اینکه یعنی اقتصاد مملکت به سپاه پاسداران داده شود، علامت کوتاه فکری و نادانی ایرانیان خارج از کشور شناخته شود.

هدف از اجرای برنامه مزبور

البته بعد معلوم شد که هدف از اجرای برنامه مزبور، تبلیغ و حمایت از روابط جمهوری اسلامی (ایران) و آمریکاست؛ یعنی شمول حضرات به قانون مهارخسثونت جمهوری اسلامی که در تحریرات قبل توضیح شد و مختصر به این یاد آوری است که هرکس فعالیت در جهت اهداف آن قانون داشته باشد نانش دروغن آمریکائی هاست و اگر این حضرات از موضوع اقتصاد مقاومتی شروع کرده اند از برای پستوسازی است. تردید نیست که در شرائط فعلی ایران، برنامه مزبور میتواند کمک ممتازی به دولت روحانی و سیاست سلطه گرانه آمریکا تلقی شود.

توضیح مناسب

این توضیح بجاست که هیچکس نیست که منکر لزوم وجود روابط سیاسی صحیح بین ایران و آمریکا و کشورهای دیگر باشد ولی وجود روابط سیاسی بر پایه برجام و با شرط محدودیت های متعدد چندین ساله و بالاخره راستی آزمائی ۲۵ ساله معنا و مفهوم رابطه سیاسی آن دقیقاً، برمیگردد به سلطه قانونی آمریکا بر ایران.

واما:

اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی

هر پدیده سیاسی و اقتصادی و حتی اجتماعی و مذهبی مفهوم و معنای خودش را در جوامع خاص مورد عمل خواهد داشت که آن مفهوم و معنا از ملات فرهنگ و عادات و بسیاری مراتب دیگری شکل اجرایی مییابد.

لازم به ارائه نمونه های متعدد نیست، همین فلسفه دموکراسی در هر کشوری شکل خاصی متناسب با فرهنگ مردم یافته است. حتی اسلام و یا ادیان دیگر هم با آنکه گرفتار نص ثابت هستند ولی از قدرت تاثیر گذاری عادات و فرهنگ و حتی آب و هوای منطقه هم مصون نمانده اند.

نمونه دم دست دیگر نقش روشنفکران در جوامع است که اخیراً یک ایرانی طنزی در فرستاده های جاوید ایران به آن، منظور داشته است. با آنکه مفهوم و معنای روشنفکری در نامش مستتر است ولی در جوامع مختلف، با مفهوم خاص دیگری که برخاسته از سنت و آداب و مذهب آن کشور است شناخته میشود؛ از باب نمونه:

نقش مزبور در جوامع شیعه بکلی از مردم ساقط و در حیطه اقتدار مراجع قرار گرفته است و در حقیقت روشنفکر در معنای حقیقی آن در جوامع تشیع مانند جمهوری اسلامی وجود عینی و عمومی ندارد و روشنفکر فقط مراجع هستند، و فکر هم فکر آنهاست نه مردم و یا طبقه غیر مجتهد. اینکه از امام صادق روایت است <مردم در جوامع تشیع کف هستند و استادان آنها مراجع هستند>؛ (آخوند منتظری هم به این روایت چند بار استناد کرده است) بهمین دلیل است که روشنفکر در جامعه تشیع به غیر از معنای دریافتی از آن واژه و سیاق اجرایی آن در کشورهای غیر اسلامی است.

با توضیح بالا نمیتوانیم معنای اقتصاد و هر علم و تنوری را در همه جوامع یکسان بگیریم. در این حال اگر اقتصاد را علمی بدانیم که متشکل از قواعد خاص و تجربیات منسجم است که در جوامع انسانی مورد عمل میباشد، نمیتوان تصور کرد که این قاعده عمومی و جهانی، مورد عمل همه کشورهای جهان با هر دین و مذهب و رسم و رسومی بوده و یاباید باشد.

مبانی اقتصاد مقاومتی چیست

باتوضیحی که عرض شد به امید دریافت این مهم که (اقتصاد در جوامع گوناگون مفهوم و معنای اجرایی خاص خودش را دارد) میتوان تعاریف زیر را برای اقتصاد در جوامع کشورها جستجو کرد.

◀ در کشورهای آزاد و دموکرات جهان، اقتصاد متضمن قوانینی است که بنا بر نیاز جامعه و با استفاده از تجربیات راه کار عمل مردم است.

◀ در جوامع اسلامی، بر عکس جوامع آزاد و دموکراتیک، قانون اقتصاد ثابت است و با تجربیات و نیاز مردم سروکاری ندارد. در جوامع اسلامی اقتصاد یعنی کسب و مکاسب که حلال و حرام بودن مکاسب را قرآن تعیین کرده و نیاز مردم اجازه تغییر آنرا نمیدهد.

◀ در جوامع دموکراتیک، بال مهم اقتصاد را معاملات بانکی و بهره تشکیل میدهد در حالیکه در اقتصاد اسلامی بهره حرام است.

◀ در جوامع دموکراتیک رکن مهم اقتصاد کشور را مالیات ها و قدرت خرید مردم شکل میدهد که با کم و کیف مالیات ها توازن اقتصادی کشور حفظ و فقر کنترل میگردد ولی در جوامع اسلامی مالیات ها ثابت و محدود به خمس و زکات و انفال و جزیه و خراج و فنی است که کسروازدیاد آن از حقوق مردم خارج است و فقر هم فخر و خواست و هدیه خداست.^۲

حاشیه = امروزه در هیچ کشور اسلامی در جهان به قانون قرآن در مورد مالیاتها عمل نمیشود و حکومتها برای تامین هزینه هائی که بسیاری از آنها اسلامی هم نیستند به وصول مالیاتهای متعددی مبادرت میکنند.

نتیجه تحقیق دوفراز اساتید دانشگاه جرج واشنگتن نشان میدهد که در بیشتر کشورهای اسلامی اصول اقتصاد اسلامی رعایت نمیشود تاجائی که در ۲۰ کشور اسلامی جهان حتی در یک مورد جریان اقتصاد اسلامی دیده نمیشود. (پایان حاشیه)

◀ در جوامع دموکراتیک کوشش جامعه در جهت رفاه و آسایش و زیادت مصرف و امثال آنهاست و همه اینها در اقتصاد اسلامی محکوم است و اساسا در اسلام روزی رسان خداست و توکل به او جایگزین همه فورمول های اقتصادی است (این توسل در اظهارات خامنه ای در کلام توسل به امام زمان کاملا آشناست) نصوص و آیات متعدد و روایات و احادیث و اشعار متعدد شعرا سند قول مزبور میباشد.

۲ - طبق نظر قاند اعظم رژیم اسلامی که ارباب خامنه ای یعنی خمینی باشد، «اقتصاد مال خر است» در اینصورت اظهار خامنه ای در باره اقتصاد و اقتصاد مقاومتی و هر اقتصادی به هر شکل «از اموال خر» بیرون نخواهد بود. کسانی که در آن گرد هم آیی در باره «اقتصاد مقاومتی» بحث و جدل کرده اند در این مقوله «خرانه» گفتگو میکردند. ح-ک

معنای اقتصاد در جمهوری تشیع ایران

معنا و مفهوم اقتصاد در جامعه تشیع ایران با مفهوم اقتصاد در جامعه اسلامی بکل متفاوت است اگر مفهوم و معنای اقتصاد در جوامع دموکراسی بر اساس نیاز و استقبال مردم جاسازی میشود؛ در جوامع تشیع معنا و مفهوم کلمات بوسیله مراجع تقلید بیان میشود و آنها هستند که اقتصاد و یا سایر نیازمندی های جامعه را تعیین و ملاک عمل مردم قرار میدهند حتی تفسیر آیات قرآن و درک مفاهیم و شان نزول و تسری آن به موارد، در انحصار ائمه و بعد از ائمه در شان مراجع است و باتفہیم آن مفاهیم به مردم رفتار اجتماعی اعم از اقتصادی و غیره شکل میگیرد و افراد جامعه هر قدر هم که اهل دانش باشند فاقد صلاحیت تشخیص خیر و شر مردم میباشند.

تفسیر شرعی از اقتصاد و اقتصاد مقاومتی

رهبر شیعیان ایران روح الله خمینی که صدر مراجع تقلید شیعه ایران بوده و کلمات و احکام او بنام فتاوی ابدی دستور العمل جامعه تشیع ایران و به خط امام معروف شده و در واقع یگانه مرجع صلاحیت دار برای تعریف اقتصاد و امثال آنها است و فتاوی او درباره قتل سلمان رشدی هنوز که هنوز است بقوت خود باقی است و حکومت جمهوری اسلامی قادر به رفع اثر از آن نیست؛ در مورد اقتصاد تعریف خاصی دارد که از آن تعریف میتوان به مفهوم اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی رسید.

او گفته است: <اقتصاد مال خراست> (علی امام اول شیعیان هم همین را گفته و خمینی اقتباس از او کرده است) باین تعریف، اقتصاد مقاومتی میشود (خری که مقاومتش در حمل بار از خرهای دیگر بیشتر است).

اقتصاد آزاد میشود (خری که بدون صاحب است و در بیابان ها آزادانه میچرد و وزیر بار نمیروند).

اقتصاد سوسیالیستی میشود (خری که مهارش در دست دولت است نه افراد).

البته که اقتصاد مقاومتی و یا ریاضت اقتصادی و امثال آنها دارای معانی کتابی مشخص است ولی همانطور که عرض شد، ناگوار است که معنای ثابت و مشترکی از آنها در تمام جوامع بشری بدست آورد و جادارد که حق تقدم در ورود به چنین بحث هائی به سیر اقتصاد مقاومتی در کشور تشیع زده خومان داده شود.

بیش هدف اقتصاد مقاومتی چیست

سید علی خودش خوب میداند که شعار اقتصاد مقاومتی یک شعربی قافیه و غیر قابل اجراست. میداند در کشوری که ستون پنجم آمریکا، حتی دولت راهم اشغال کرده و دسته بندی برای غارت کشور و یارگیری با ثروت مملکت از اسباب قدرتمندی ستون پنجم آمریکا در ایران است، اقتصاد مقاومتی آن چیزی نمیتواند باشد که دست آمریکا را از تسلط بر کشور از طریق برجام کوتاه کند.

درگیری های لفظی بین سید علی و شیخ حسن روحانی و حتی رفسنجانی نشان میدهد که قضیه به این سادگی ها نخواهد بود؛ و سید علی خود را ناچار خواهد دید که درباره روحانی آرتیکل خاص قانون اساسی را اجرا کند یعنی به کنار گذاردن او فکر میکند و بهمین جهت اسحاق جهانگیری معاون اول روحانی را مامور اجرای اقتصاد مقاومتی کرده است. اقدامی کاملا بیسابقه در جمهوری اسلامی که سید علی بجای

ماموریت به دولت به یکی از معاونان روحانی ماموریت خاصی بدهد و آن معاون راهم مسئول و جوابگوی خودش بداند.

این امر نشان میدهد که اقتصاد مقاومتی گرچه در مفهوم جمهوری اسلامی و به اعتبار خط امام همان اقتصاد برای «خر» است ولی از خر هم میتوان استفاده کرد و به هدف رسید و این کاری است که انجام آن در پناه عنوان اقتصاد مقاومتی از سوی سید علی به جریان گذاشته شده است.

جناح اصلاح طلب خاصه روحانی و رفسنجانی موقعیت خودشان را در مقابل سید علی و احتمال استفاده او از اختیارات قانونی کاملاً درک کرده اند که هر دوی آنها به عقب نشینی و غلط کردن هائی متوسل شده اند که با وجود حمایت علنی آمریکا از آنها، بعید و غیر قابل تصور بود.

